

මුං වගාව

උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් ශාකමය පෝෂිත ප්‍රභවයක් සහ විටමින් හා ඛනිජ අඩංගු පෝෂ්‍යදායී ආහාරයක් මෙන්ම ප්‍රදුරු ආහාර නිෂ්පාදනයන්හි සංඝටකයක් ලෙසද මුං ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි හා අතරමැදි කලාපයන්හි වර්ෂා පෝෂිත උස් බිම් වල, යල කන්නයේ කුඹුරු ඉඩම්වල සහ තුන්වන කන්නයේ වගාව (අතරමැදි කන්නයේ) සඳහා වැදගත් වන අතිරේක ආහාර බෝගයකි.

පාංශු සහ දේශගුණික අවශ්‍යතා

හොඳින් ජලවහනය සිදුවන වැලි සහිත ලෝම පසක් මෙන්ම සෙන්ටිග්‍රේඩ් අංශක 25-35 අතර උෂ්ණත්වයක් හා වියළි පාරිසරික තත්ත්වය මුං වගාවට බෙහෙවින් හිතකර වේ.

වගා කළ යුතු කාලය

කරල් වියළීම සිදුවන විට වියළි කාලගුණයක් තිබීම වගා කාලය තීරණය කිරීමේදී වැදගත් වේ. ජලසම්පාදිත තත්ත්වයටත් යල කන්නයේ අප්‍රේල් මස අවසන් සතියේ සිට මැයි මාසයේ පළමු දෙසතිය තෙක් ද වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්වයටත්ද ඔක්තෝම්බර් මාසය අගදී ද අතිරේක ජල සම්පාදනය කළ හැකි විට නොවැම්බර් මාසයේ ද බීජ සිටුවීමට යෝග්‍ය වේ.

මැද කන්නයේ වගා කිරීම

වියළි කලාපයේ බොහෝ ප්‍රදේශවල මහ කන්නයේ අස්වනු නෙලීම පෙබරවාරි මසදී ආරම්භ වන අතර නැවත යල කන්නය සඳහා වගා කරන්නේ අප්‍රේල් මස අගදී පමණය. මේ අතර කාලය මැද කන්නය ලෙස හැඳින්වේ. කුඹුරුවල ශේෂ වී ඇති තෙතමනය සහ මෙම කාලය තුළදී බලාපොරොත්තු විය හැකි අතරින් පතර ලැබෙන වැසි උපයෝගී කර ගනිමින් කෙටි

කාලීන රනිල බෝගයක් කුඹුරුවල සතුටුදායකව වගා කළ හැකි බව පෙනී ගොස් තිබේ. මෙම බෝගයේ නඩත්තුව සඳහා වැඩි මහන්සියක් දැරීම අවශ්‍ය නැත. මීට අමතරව සමහර ප්‍රදේශවල යල කන්නය හා මහ කන්නය (ජූලි - ඔක්තෝම්බර්) අතර කාලය ජල සම්පාදන තත්ත්වයටත් මුං වගාව සිදු කරයි. මෙය තුන්වන කන්නයේ මුං වගාව ලෙස හැඳින්වේ. එහි අස්වැන්න වැඩි මුදලකට ඉතා පහසුවෙන් අලෙවි කර ගත හැකිය. මෙම වගාව සඳහා තෝරා ගත යුත්තේ හොඳින් හෝ මධ්‍යස්ථ ලෙස ජලය බැසයන හෝ කාන්දුවීම මගින් ජලය ලැබෙන කුඹුරු පමණි. දින 50-70කදී පමණ කාලයක දී අස්වනු ලබා ගත හැකි කෙටි කාලීන රනිල බෝග වර්ග මැද කන්නයේ/ තුන්වන කන්නයේ වගාව සඳහා වඩා සුදුසුය (MI - 6 ප්‍රභේදය).

නිර්දේශිත ප්‍රභේද හා බීජ අවශ්‍යතාවය

ප්‍රභේදය	අස්වැන්න (හෙක්ට. කි.ග්‍රෑම්)	දින ගණන
එම්.අයි-5	1500	60-65
ආර්	1600	65-70
එම්.අයි-6	1800	55-58

අක්කරයකට බීජ අවශ්‍යතාවය කිලෝ ග්‍රෑම් 12 කි.

කේන්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

වල් පැළ මර්දනය කර ගත් භූමියෙහි පස හොඳින් පෙරලා කැට පොඩි කර ගන්න. ජලවහනය හොඳින් සිදුවන ආකාරයට කාණු යෙදූ ලියදි වල හෝ නියමිත පරතරයට සකස් කර ගත් වැට්වල බීජ සිටුවීම යෝග්‍යය.

බීජ වැටිරීම සහ පැළ තුනී කිරීම

ලියදි වල පේළි ආකාරයට සිටුවීමේදී පේළි අතර සෙ.මී. 30 ක් හා පැළ අතර සෙ.මී 10ක් වන ලෙස එක් ස්ථානයක එක පැළයක් තබා ගැනීම හෝ වැට්වල සිටුවීමේදී වැටි අතර සෙ.මී 60 (වැටියක පේළි 2ක්) හා පැළ අතර සෙ.මී. 10 ක් වන ලෙස එක් ස්ථානයක පැළ 2ක් තබා ගැනීමට හැකි වන පරිදි බීජ වපුරා දින 12 ක දී පැළ තුනී කළ යුතුය. අධික පැළ ගහණය රෝග හා පළිබෝධ හානි වැඩි කිරීමට හේතු වේ.

පොහොර යෙදීම

රනිල කුලයට අයත් බෝගයක් බැවින් මුං සඳහා එතරම් පොහොර යෙදීමක් සිදු නොකළ ද සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක. එහෙත් දිගින් දිගටම වගා කරන කේන්‍රයන්හිදී සහ වැඩි අස්වැන්නක් සඳහා පොහොර යෙදීම කළ යුතු වේ. බීජ වැටිරීමට පෙර පිළිවෙලින් යූරියා, සාන්ද්‍ර සුපර් පොස්පේට් සහ මිශුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කිලෝ ග්‍රෑම් 12, 40, 30 ලෙස අක්කරයකට යෙදිය යුතු වේ. ඉන් අනතුරුව සිටුවා දින 30 කට පසු මල් පිපීම ආරම්භයේදී යූරියා කිලෝ ග්‍රෑම් 14 ක් අක්කරයකට යෙදිය යුතු වේ.

ජල සම්පාදනය

බීජ පුරෝහනය, මල් පිපීම හා කරල් පිරීම යන අවධි වලදී ජල හිඟතාවයක් නොතිබිය යුතුය. මුල් සති 3 දී දින 3-4කට වරක් හා පසුව දින 7කට වරක් ජලය යෙදීම ප්‍රමාණවත්ය. කරල් මේරීම හා වියළීම සිදු වන විට ජලසම්පාදනය සීමා කළ යුතුය.

වල් පැළ මර්දනය

හොඳින් බිම් සකසා ගත් කේන්‍රයන්හි වල් පැළ එතරම් තර්ජනයක් නොවේ. එහෙත් සති 2 කට වරක් මතුපිට පොහොර යෙදීම දක්වා පැළ හා පේළි අතර අතින් ගැලවීම හෝ උදුලු ගෑම මගින් වල් මර්දනය කළ යුතුවේ. පත්‍ර වියන මගින් පොළොව ආවරණය වූ පසු වල් පැළ වලින් ඇති කළ හැකි බලපෑම ඉතා අඩුය.

රෝග හා පළිබෝධ මර්දනය

මුං වගාවේ අස්වැන්නට වැඩි බලපෑමක් ඇති කළ හැකි රෝගී තත්ත්වයන් ලෙස මුං පත්‍ර විචිත්‍ර වෛරස් රෝගය, පාදස්ථ කුණුවීම හා සර්කස්පෝරා පත්‍ර ලප වැනි දිලීර රෝග ද දැක්විය හැක. ලපටි පැළ වලට ඇති වන බෝංචි මැස්සාගේ හානියත් පත්‍ර හා කරල් විදින පණුවන්ගේ හානියත් ප්‍රධාන කෘමි හානි වේ.

මුං පත්‍ර විචිත්‍ර වෛරසය පතුරුවා හරින සුදු මැස්සන් සහ පැළ මැක්කන් පාලනය සඳහා නිසි කලට වගා කිරීම, වල් පැළ පාලනය හා නිර්දේශිත කෘෂි රසායන භාවිතය ඉතා වැදගත්ය.

නිර්දේශිත කෘෂි රසායන

බෝංචි මැස්සාගේ හානිය

ඔප්පු 2 ක් ඇති අවස්ථාවේදී යොදන්න.

රසායනික පාලනය

- ඩයසිනෝන් 500g/l EP/EW 40ml/10l
- කබොසල්ලාන් 200g/l SC 30ml/10l

කරල් විදින පණුවන්ගේ හානිය

රසායනික පාලනය

- තයෝඩිකාඩ් 375 එස්.සී 20ml/10l
- ක්ලෝල්ලොවිසියුරෝන් 5 ඊ.සී 10ml/10l
- එතෝලෙන්ප්‍රොක්ස් 10 ඊ.සී 15ml/10l

සුදු මැස්සා මර්දනය

රසායනික පාලනය

- ඉම්ඩක්ලොප්‍රිඩ් 20 එස්.එල් 9g/ 10l
- තයෝක්ලොප්‍රිඩ් 240g/l sc 25ml/10l

සර්කස්පෝරා පත්‍ර පුල්ලි රෝගය පාලනය

රසායනික පාලනය

- ක්ලෝරොතැලොනිල් 75% - 20g/10l
- මැන්කොසෙබ් 80% - 20g/ 10l
- ක්ලෝරොතැලොනිල් 500g/l sc 30ml/l

මලකඩ රෝගය

රසායනික පාලනය

- ඩිට්රිනෝල් 300 ග්‍රෑම්/ලී ඊ.සී
- ක්ලෝරොතැලොනිල් 75% 20g/10l
- ඩිට්රිනෝල් 500g/l sc 10ml/10l
- ක්ලෝරොතැලොනිල් 500g/l sc 30ml/10l
- සල්ලර් 80% wp/wa 50g/10l
- මැන්කොසෙබ් 7500 20g/10l
- කොපර් 37.5 /wa 50g/10l

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

කරල් මේරීම සිදුවන විට දුඹුරු කළු පැහැයට හැරේ. වගාවන්හි 80% පමණ කරල් කළු පැහැවී ඇති විට කරල් කඩා ගැනීමෙන් අස්වනු නෙලීම කළ හැක. මුං වගාවේ අස්වනු නෙලීම වාර 2-3 කින් සම්පූර්ණ වේ. හොඳින් වියළීමෙන් පසු කොළ මඩින යන්ත්‍රයකින් හෝ ට්‍රැක්ටරයකින් පාගා හෝ කකුලෙන් පාගා ඔප් වෙන් කිරීම කළ හැක. පොලා අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කර ගත් ඔප් දින 2 ක් පමණ හොඳින් අවිලේ වියළා ගැනීම කළ යුතුය.

ඔප් ගබඩා කිරීම

මාෂ බෝග වලට හානි කරන ගුල්ලාගේ හානිය, කල් තබා ගැනීමේදී පවතින ප්‍රධාන ගැටලුවයි. හොඳින් වියළා ගත් ඔප් දැහැයට අළු හෝ වැලි සමඟ මිශ්‍ර කර පිරිසිදු පොලිතින් මලු වල අසුරා තැබීමෙන් වැඩි කලක් ගබඩා කර තැබිය හැක. ආහාරයට ගැනීමට ගබඩා කර තබන මුං සඳහා කිසිසේත්ම කෘමිනාශක නොයෙදිය යුතුය. එහෙත් සිටුවීම සඳහා කල් තබා ගන්නේ නම් ඇක්ටලික් නම් කෘෂි රසායනිකය යොදා කල් තබා ගැනීම කළ හැකිය.

වැඩි විස්තර සඳහා :

අධ්‍යක්ෂ
සෞඛ්‍ය බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය,
මහලුප්පල්ලම
දුරකථන අංක: 025-2249177/ 025-2249132

සැකසුම: ශ්‍රීව්‍ය දාෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය, ගඟනොහැට, පේරාදෙණිය
මුද්‍රණය: කෘෂිකර්ම ප්‍රකාශන ඒකකය, ගඟනොහැට

මුං වගාව